

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/296/2018
Identifikačné číslo spisu: 8207201485
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8207201485.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. L., bytom P. G. Z. XXX, zastúpeného JUDr. Michalom Kačuroom, bytom O., E. XX, proti žalovanému T. E. I., bytom P., Z. XX, zastúpenému JUDr. Stanislavom Lampartom, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, Námestie sv. Mikuláša 29, o zaplatenie 4 244,89 €, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2 C 87/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. júna 2017 v spojení s opravným uznesením z 15. februára 2018, sp. zn. 21 Co 54/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. decembra 2015 č. k. 2 C 87/2007-342 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 244,89 € so 17,6 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4 244,89 € počnúc od 9. septembra 2000 do zaplatenia, to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. O trovách konania nerozhodol s tým, že o nich bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Skutkovo mal za preukázané, že žalovaný bol odborným lesným hospodárom, s ktorým právni predchodcovia žalobcu v mene svojej Urbárskej spoločnosti 10. júla 1999 uzavreli Dohodu o výkone prác odborného lesného hospodára. Žalovaný ako lesný hospodár zabezpečoval pre právnych predchodcov žalobcu ťažbu a predaj dreva prostredníctvom svojej firmy Ing. Ľudovít Hajtol - FOREST SERVIS. Právni predchodcovia žalobcu na základe dodacích výkupných listov menom svojej spoločnosti vyfakturovali žalovanému predaj dreva. Žalovaný pristúpil iba k čiastočnej úhrade. Celkom neuhradená pohľadávka z uvedených faktúr bola 210 955,05 Sk. Pôvodní žalobcovia na celkovú neuhradenú pohľadávku 210 955,05 Sk započítali neuhradené odmeny žalovanému za výkon odborného lesného hospodára a faktúru za práce v lesnom poraste v celkovej hodnote započítania 83 073,50 Sk, pohľadávka preto predstavuje sumu 127 881,55 Sk. Žalovaný žalobu považoval za nedôvodnú, z opatrnosti namietol aj premlčanie žalovaného nároku, dôvodil, že s právnymi predchodcami žalobcu nebol v žiadnom obchodno-právnom vzťahu, spochybnil dôveryhodnosť faktúr, namietal, že dodacie listy nie sú nikým potvrdené a teda nie je preukázané, že či vôbec k predaju a

nákupu dreva došlo a kto ho mal kupovať. Zo strany žalobcu boli súdu predložené dôkazy, že medzi žalobcom (jeho právnymi predchodcami) boli uzatvorené kúpne zmluvy o predaji drevnej hmoty žalovanému, ktorému o prevzatí dreva boli vydané dodacie výkupné lístky v roku 2000, ktoré oprávňovali žalovaného disponovať s prevzatým drevom a na základe ktorých žalobca žalovanému vystavil faktúry. Žalobca z toho titulu dňa 30. augusta 2000 žalovanému vystavil faktúry č. 6/2000, 7/2000, 8/2000, 9/2000, 10/2000, 11/2000, 12/2000, 13/2000 a 14/2000. Všetky uvedené faktúry sú evidované v Knihe odoslaných faktúr žalobcu v roku 2000 (ďalej len „KOF“) pod poradovým číslom 18 až 26. K faktúram boli pripojené dodacie listy, faktúry; prevzatie dodacích listov osobne podpísal žalovaný, jeho podpis je identický s podpisom na Oznámení o dohode výkonu odborného lesného hospodára zo 14. júla 1999 ako aj na faktúrach žalovaného o vyúčtovaní odmien za výkon odborného lesného hospodára. Žalovaný svoj podpis na predmetných faktúrach nespochybnil. Zo zisteného skutkového stavu prijal súd prvej inštancie právny záver, podľa ktorého považoval nárok žalobcu za dôvodný, nepremlčaný, a preto žalobe vyhovel. Právne dôvodil § 10 ods.4, § 409, § 410, § 411, § 447 Obchodného zákonníka, § 19 zákona č. 97/2013 Z. z. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 29. júna 2017 sp. zn. 21 Co 54/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia potvrdil. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil. Pri vyporiadaní sa s odvolacími námietkami žalovaného zohľadnil, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05). K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie pochybil, ak posúdil vzťah medzi stranami sporu ako vzťah obchodnoprávny napriek tomu, že v čase rozhodnom pre posúdenie nároku nebol držiteľom živnostenského oprávnenia, odvolací súd poukázal na to, že činnosť odborného lesného hospodára bola zákonom č. 358/2007 Z. z. zaradená medzi viazané živnosti. Dovtedy bola činnosť odborného lesného hospodára upravená zákonom č. 100/1977 Zb., ktorý v § 14, ods. 2 definoval činnosť odborného lesného hospodára ako podnikanie na základe vydania osvedčenia orgánom štátnej správy lesného hospodárstva. Preto v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 písm. c/ Obchodného zákonníka bola táto činnosť v rozhodnom období podnikaním podľa osobitných predpisov, a preto odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie o dôvodnosti aplikácie obchodnoprávných predpisov na prejednávany prípad za správny. Poukázal na ustanovenie § 409 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že pre uzavretie kúpnej zmluvy sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je určenie zmluvných strán, vymedzenie predmetu kúpy, záväzok predávajúceho dodať predmet kúpnej zmluvy kupujúcemu a previesť na neho vlastnícke právo k tomuto predmetu, kúpna cena a záväzok kupujúceho zaplatiť ju. K námietke žalovaného o nedostatočne zistenom skutkovom stave poukázal na ustanovenie § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. (účinného do 30. júna 2017), v zmysle ktorého sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným uzavrel kúpnu zmluvu a že žalovaný nezaplatil kúpnu cenu. Na preukázanie tejto skutočnosti predložil ako dôkaz ním vystavené faktúry č. 6/2000, 7/2000, 8/2000, 9/2000, 10/2000, 11/2000, 12/2000, 13/2000 a 14/2000, ktorých správnosť žalovaný vlastnoručne potvrdil svojim podpisom, dodacie listy, príjmový pokladničný doklad o čiastočnej úhrade kúpnej ceny zo strany žalovaného, výzvu na úhradu záväzkov doručenú žalovanému zo 16. marca 2001, zmluvu o pôžičke zo 14. októbra 2007. Žalovaný síce popieral, že medzi ním a právnym predchodcom žalobcu bola uzavretá kúpna zmluva na kúpu a predaj drevnej hmoty a tvrdil, že podpisy na faktúrach ani podpis na príjmovom pokladničnom doklade nie sú jeho, ale žalovaný v konaní nepredložil dôkazné prostriedky na vyvrátenie správnosti tvrdení žalobcu a v tomto smere nenavrhol žiadne dokazovanie za účelom preukázania opaku. Je preto dôvodné prijatie záveru o tom, že žalobca v konaní svoj žalobný nárok preukázal. Žalovaný ďalej namietal neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a jeho právnymi predchodcami a v tejto súvislosti nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu. Uznesením z 21. decembra 2011, č. k. 2 C 87/2007-198 súd na základe písomného návrhu pôvodných žalobcov (č. l. 127) vyhovel návrhu, aby na miesto pôvodných žalobcov v 2. až 4.,

6., 7., 9. až 11., 13., 14. až 21., 23. až 25., 27. až 29., 31. až 65., 67. až 74., 76., 77., 79., 81., 84. až 86. rade vstúpil do konania žalobca v 80. rade, a to z titulu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30. júna 2011. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. februára 2012. Súd prvej inštancie otázku platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky právoplatne vyriešil pri rozhodovaní o zámene účastníka konania na strane žalobcu, a to tým, že zmluvu akceptoval a zámenu pripustil. Preto ani túto odvolaciu námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Ďalšou odvolacou námietkou bolo, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. Odvolací súd uviedol, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodnenie rozhodnutí a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť a preto i odvolanie v tejto časti považoval za nedôvodné. Dodal, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd podľa § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Prešove opravným uznesením z 15. februára 2018 sp. zn. 21 Co 54/2016 rozhodol tak, že: I. Opravuje záhlavie rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017 tak, že označenie žalovaného má správne znieť: „Ing. E., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., XXX XX Raslavice“; II. Opravuje záhlavie rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017 tak, že označenie právneho zástupcu žalobcu sa vypúšťa a nahrádza sa znením „zastúpeného JUDr. Michalom Kačuro, Tomášikova 36, 080 01 Prešov“; III. Opravuje zápisnicu o verejnom vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017 v označení členov senátu, ktoré správne znie: „Členovia senátu: JUDr. Eva Šofranková, JUDr. Antónia Kandráv“; IV. Opravuje rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017, a to tak, že na poslednej strane rozsudku v časti podpísaných členov senátu namiesto člena senátu JUDr. Michal Boroň, má byť správne uvedené: „JUDr. Eva Šofranková, člen senátu“; V. Opravuje odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017 na strane 4, v časti Hodnotenie odvolacieho súdu, a to tak, že pôvodný odsek č. 8 má správne označenie „9.“, a pôvodný odsek č. 9 má správne označenie „10.“; VI. Opravuje odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 Co 54/2016 z 29. júna 2017 tak, že na strane 4, v časti Hodnotenie odvolacieho súdu, sa v poslednom riadku nového bodu 9 vypúšťa: „okrem výroku v časti úrokov z omeškania“.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. K dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP uviedol, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na chybu v rozsudku, ktorý na strane 4 v bode 8 uvádza „rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia je správny okrem výroku v časti úrokov z omeškania“. Výroková časť rozsudku však v časti úrokov neobsahuje žiaden výrok, ide o zjavný rozpor medzi výrokom a odôvodnením; z tohto dôvodu je rozsudok nejasný, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný. Namietal, že oba súdy nesprávne vyhodnotili dôkaznú situáciu, odklonili sa od doterajšej praxe súdov, keď napriek vykonanému dokazovaniu, napriek tomu, že žalobca nepreukázal

existenciu právneho vzťahu medzi stranami sporu, uzatvorili, že medzi stranami sporu bol obchodný vzťah. Poukázal na nesprávne vedené a vyhodnotené dokazovanie, majúc za to, že žalobca neunesol bremeno dôkazu, čo nemôže byť na ťarchu žalovaného. Doklady predložené žalobcom vzbudzujú pochybnosti o ich opodstatnenosti, nešlo o originály, boli prepisované, s nejasným textom. Uviedol, že žiada zohľadniť všetky okolnosti prípadu, množstvo nejasností, rozporných tvrdení žalobcu, pričom celý spor má na neho značný finančný dosah. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, alternatívne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Navrhol i odložiť vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí.

5. Žalobca sa k predmetnému dovolaniu vyjadril a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol, a to v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ CSP. Dôvodil, že dovolacie dôvody považuje za nedôvodné. Pokiaľ žalovaný poukazuje na nesprávnosť odôvodnenia rozsudku na strane 4 bod 9, má za to, že zrejماً chyba bola odstránená opravným uznesením z 15. februára 2018. K druhému dovolaciemu dôvodu, a to nesprávnemu hodnoteniu dôkazov, poukázal na pasivitu žalovaného a na rozhodnutie uvedené v ZSP č. 59/2008, z ktorého je zrejماً, že pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál, odpis alebo fotokópiu. Dodal, že hmotnoprávne i procesnoprávne námietky dovolateľa boli obsiahnuté už i v odvolaní žalovaného.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ a f/ CSP).

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci ktorého konania by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 140/2018, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 134/2018, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné,

nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

11. Žalovaný vyvodzuje prioritne prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Pokiaľ žalovaný namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nejasné, nezrozumiteľné, dovolací súd poukazuje na to, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci.

16. Na podstate zásady, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) inú vadu konania (teda nie zmätočnosť), zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

17. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých

(extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalovaného. Podľa dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 220 CSP a žalovaný neopodstatnene namieta jeho nepreskúmateľnosť. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Dovolateľom namietaná chyba na strane 4 v bode 8 rozsudku odvolacieho súdu bola odstránená opravným uznesením z 15. februára 2018.

18. Podľa názoru žalovaného došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces aj tým, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie a tiež nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila (v súvislosti s tým pozri 2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017 a 7 Cdo 42/2017).

19. Dovolateľ namieta i nesprávne právne posúdenie, dovolací súd však uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017.

20. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

21. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi

posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nastolená v dovolaní.

23. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 123/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

24. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarčinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

25. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nekonkretizoval právnu otázku a ani rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, v ktorých by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

26. Za týchto okolností dovolací dôvod nebol dovolateľom vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, čo znamená, že žalovaný žiadnym spôsobom nevyargumentoval existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ktorý v dovolacom prejave formálne uviedol. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

27. Najvyšší súd, konštatujúc danosť dôvodov pre odmietnutie dovolania v časti namietajúcej procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa § 447 písm. c/ CSP a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa § 447 písm. f/ CSP dovolanie žalovaného odmietol.

28. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.